

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10So/101/2014
Identifikačné číslo spisu:	7013200109
Dátum vydania rozhodnutia:	26.08.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Zuzana Ďurišová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:7013200109.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a členov senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a JUDr. Petra Paludu, v právnej veci navrhovateľa A. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z., zastúpeného JUDr. Slavomírom Kučmášom, advokátom so sídlom Plynárenská 1, Michalovce, proti odporkyni Sociálnej poisťovni, ústrediu, Ul. 29. augusta 8, Bratislava, o preskúmanie rozhodnutia odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 12.11.2012 o zamietnutí žiadosti o zvýšenie invalidného dôchodku, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 2Sd/7/2013-35 zo dňa 19. novembra 2013, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 2Sd/7/2013-35 zo dňa 19. novembra 2013 v spojení s opravným uznesením č. k. 2Sd/7/2013-54 zo dňa 24. júna 2014 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd napadnutým rozsudkom s poukazom na ustanovenie § 250q ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) potvrdil rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 12.11.2012, ktorým podľa § 263 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) a § 29 ods. 1 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov zamietla žiadosť navrhovateľa o zvýšenie sumy invalidného dôchodku a podľa § 70 ods. 1 zákona mu priznala od 04.09.2012 invalidný dôchodok v sume 173 € mesačne.

Krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že podkladom na vydanie napadnutého rozhodnutia bol posudok posudkového lekára sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky Michalovce z 03.10.2012, podľa ktorého navrhovateľ je naďalej čiastočne invalidný podľa § 37 ods. 3 písm. a/ zákona č. 100/1988 Zb. a je invalidný podľa § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z., lebo pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Rozhodujúcim zdravotným postihnutím je strata jednej dolnej končatiny v stehne so zaradením do kap. XV., oddiel G pol 32 s mierou poklesu schopnosti

vykonávať zárobkovú činnosť 60 % so zvýšením o 10% za iné zdravotné postihnutie - obmedzenie pohyblivosti v lakťovom kĺbe ťažšieho stupňa na nedominantnej končatine. Mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 70 % stanovil odo dňa podania žiadosti o prehodnotenie zdravotného stavu, t. j. od 04.09.2012.

Pre účely súdneho konania bol zdravotný stav navrhovateľa znova posudzovaný posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne - ústredia, pracovisko Košice dňa 29.01.2013 so zhodným záverom, že navrhovateľ je čiastočne invalidný podľa zákona č. 100/88 Zb. a invalidný podľa § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z., lebo pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 70 %. Vzhľadom na nesúhlasné stanovisko navrhovateľa súd požiadal posudkového lekára o znovu posúdenie jeho rozhodujúceho zdravotného postihnutia s možnosťou zaradenia do kap. XV., oddiel G pol. 31 prílohy č. 4 k zákonu. Posudkový lekár sociálneho poistenia SP ústredie, pracovisko Košice v dopĺňujúcom posudku zo 17.04.2013 zotrval na zaradení jeho postihnutia pod kap. XV., odd. G, pol. 32 vzhľadom na možnosť kompenzácie postihnutia protézou; jeho stav je trvalý bez možnosti zlepšenia alebo zhoršenia.

Navrhovateľ predložil súdu nový lekársky nález ortopedického vyšetrenia, ktorý posudkový lekár sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne - ústredia, pracovisko Košice vyhodnotil v ďalšom posudku zo dňa 30.07.2013, pričom nezistil dôvod pre zvýšenie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Zaradenie rozhodujúceho zdravotného postihnutia do inej položky posudkový lekár odmietol s odôvodnením, že pol. 31 hovorí o strate dolnej končatiny v bedrovom kĺbe (teda ide o exartikulovanú končatinu) alebo s veľmi krátkym kýpťom bez možnosti kompenzácie postihnutia protézou, pričom navrhovateľ od úrazu používa protézu a na dlhšiu chôdzu môže postihnutie kompenzovať barlou. Pretože dôchodok vypočítaný podľa zákona o sociálnom poistení je vyšší ako čiastočný invalidný dôchodok podľa zákona č. 100/1988 Zb., odporkyňa rozhodla tak, ako je to uvedené vo výrokoch napadnutého rozhodnutia.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 v spojení s ustanovením § 250l ods. 2 O.s.p. tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal, pretože navrhovateľ v konaní nebol úspešný a odporcovi toto právo zo zákona nepatrí.

Proti rozsudku krajského súdu podal navrhovateľ včas odvolanie bez uvedenia konkrétnych dôvodov, ktoré doplnil na výzvu súdu podaním zo 14.02.2014. Uviedol, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Nesúhlasí s posudkom posudkového lekára, lebo jeho zdravotný stav sa od priznania čiastočnej invalidity výrazne zhoršil, má intenzívnejšie bolesti a je menej mobilný, čo mu sťažuje aj možnosť zamestnať sa. Má ťažkosti pri používaní protézy, ktorá ho tlačí a preto ju doma ani nepoužíva. Navyše kýpeť je malý s viacpočetnými reznými ranami. Navrhol preto, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zmenil tak, že rozhodnutie odporkyne zruší a vec jej vráti na ďalšie konanie a prizná mu náhradu trov odvolacieho konania.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu uviedla, že navrhovateľom uvádzané dôvody nepovažuje za opodstatnené. Navrhovateľ v odvolacom konaní neuviedol žiadne také nové skutočnosti, ktoré by spochybňovali úplnosť, objektivitu a presvedčivosť posudkov posudkových lekárov sociálneho poistenia zadovážených v tomto konaní a ktoré by prijatý záver v ich posudkoch spochybnili alebo vyvrátili. Jeho pochybnosti o nesprávnom posúdení zdravotného stavu sú podľa názoru odporkyne vyvolané len jeho subjektívnym presvedčením, preto nevidí dôvod na spochybenie správnosti skutkových zistení a záverov. Navrhovateľ v konaní nepreukázal, že by jeho zdravotný stav bol zhoršený v rozsahu odôvodňujúcom určenie vyššej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, preto mu nárok na zvýšenie sumy invalidného dôchodku nevznikol. Odporkyňa považuje rozhodnutie krajského súdu za vecne správne, preto navrhuje, aby ho odvolací súd podľa § 219 O.s.p. potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p.), preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu a po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§

204 ods. 1 O. s. p.) a ide o rozsudok, proti ktorému je podanie odvolania prípustné (§ 202 O. s. p. v spojení s § 250s O. s. p.), dospel jednomyselne k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno vyhovieť. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 O. s. p. v spojení s § 250l ods. 2 O. s. p. s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (www.nsud.sk). Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 26.08.2015 (§ 156 ods. 1 a 3 O.s.p.).

Podľa § 71 ods. 6 zákona o sociálnom poistení, miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách sa určuje podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu, a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí.

Mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určenú podľa odseku 6 možno zvýšiť najviac o 10 %, ak závažnosť ostatných zdravotných postihnutí ovplyvňuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť (§ 71 ods. 8 zákona o sociálnom poistení).

Predmetom súdneho konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne o zamietnutí žiadosti navrhovateľa o zvýšenie invalidného dôchodku.

Z pripojeného dávkového spisu odporkyne a súdneho spisu vyplýva, že odporkyňa rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X zo dňa 12. novembra 2012 podľa § 263 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. a podľa § 29 ods. 1 zákona č. 100/1988 Zb. zamietla žiadosť navrhovateľa o zvýšenie sumy invalidného dôchodku. Zároveň mu podľa § 70 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. priznala od 4. septembra 2012 invalidný dôchodok v sume 173,00 EUR mesačne s tým, že súčasne mu zaniká nárok na doteraz vyplácaný invalidný dôchodok v nižšej sume 161,30 EUR mesačne. Rozhodla tak na základe aktuálneho posúdenia zdravotného stavu navrhovateľa - posudku posudkového lekára sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky Michalovce z 3. októbra 2012, ktorý bol vypracovaný na základe podanej žiadosti o zvýšenie sumy invalidného dôchodku. Z tejto lekárskej správy vyplýva záver o invalidite navrhovateľa podľa § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov s tým, že miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je 70 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Na základe podaného opravného prostriedku bol zdravotný stav navrhovateľa opakovane posúdený posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne pobočky Michalovce dňa 9. januára 2013 a posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredie dňa 29. januára 2013, pričom obaja zotrvali na pôvodnom závere o 70% miere poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Na pojednávaní pred krajským súdom dňa 12.03.2013 navrhovateľ deklaroval svoj nesúhlas so záverom posudkových lekárov z dôvodov, ktorú sú zhodné s dôvodmi odvolania. Krajský súd rozhodol o odročení pojednávania za účelom doplnenia dokazovania s tým, že posudkovému lekárovi sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredie zašle kópiu zápisnice z pojednávania a požiada ho o vyjadrenie, či nie je možné rozhodujúce postihnutie u navrhovateľa zaradiť do kapitoly XV odd. G položka 31, kde je miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť vyššia.

Na dožiadanie krajského súdu posudkový lekár sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredie, vysunuté pracovisko v Košiciach vypracoval lekársku správu zo dňa 17. apríla 2013 so zameraním na otázku, či je možné rozhodujúce zdravotné postihnutie navrhovateľa zaradiť do kapitoly XV, oddiel G. položky 31 so záverom, že navrhovateľ je invalidný s celkovou MPSVZČ 70 %. Jedná sa u neho o amputáciu ľavej dolnej končatiny v oblasti strednej tretiny stehna s možnosťou kompenzácie postihnutia protézou, to znamená, že sa nejedná o stratu ľavej dolnej končatiny v bedrovom kĺbe alebo s krátkym kýpťom stehna, kde nie je možnosť používania protézy a preto sa jeho stav zaraďuje pod kapitolu XV, oddiel G, položku 32. Navrhovateľ ani s týmto záverom nesúhlasil a žiadal, aby ho posudkový lekár pred podaním stanoviska vyšetril a preveril jeho súčasný zdravotný stav. Krajský súd jeho návrhu vyhovel a aktuálny zdravotný stav navrhovateľa bol posudzovaný za jeho účasti posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredie, vysunuté pracovisko v Košiciach dňa 30. júla 2013 s rovnakým záverom, že ide o stratu jednej dolnej končatiny v stehne s možnosťou kompenzácie postihnutia protézou so zaradením pod kapitolu XV, oddiel G, položku 32. Po takto doplnenom dokazovaní krajský súd rozhodnutie odporkyne potvrdil ako zákonné.

Pretože súd nemôže sám posudzovať odborné otázky medicínskeho charakteru, ktoré sú podkladom pre stanovenie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť pre účely invalidity, musí rovnako ako odporkyňa vychádzať z lekárskeho posudku, kde posudzuje presvedčivosť ich záverov s prihliadnutím na všetky okolnosti, najmä aj s prihliadnutím na námietky žiadateľa o zvýšenie invalidného dôchodku. O objektívnosti, odbornej úrovni a úplnosti záverov posudkov posudkových orgánov, ktoré boli v zásade zhodné, odvolací súd nemal dôvod pochybovať. Navyše navrhovateľ v odvolaní uplatnil rovnakú námietku, ako v podanom opravnom prostriedku, teda nesprávne zaradenie jeho rozhodujúceho zdravotného postihnutia podľa kap. XV, odd. G pol. 32, za ktoré mu bolo priznané maximálne možné zníženie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť (t. j. 60 %), ktorá bola v rámci zákonných možností zvýšená o ďalších maximálne možných 10 % za ostatné zdravotné postihnutia. V lekárskeho správach vydaných na základe opakovaných posúdení zdravotného stavu navrhovateľa posudkoví lekári zrozumiteľne vysvetlili, prečo nemožno vyhovieť požiadavke navrhovateľa na zaradenie jeho rozhodujúceho zdravotného postihnutia podľa kap. XV, odd. G pol. 31 prílohy č. 4 k zákonu; rozdiel medzi zaradením pod pol. 31 alebo 32 spočíva v možnosti kompenzácie postihnutia protézou tak, ako je tomu u navrhovateľa. Na základe určeného rozhodujúceho zdravotného postihnutia už neexistuje zákonná možnosť zvýšenia percentuálnej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, a tým ani možnosť zvýšenia priznaného invalidného dôchodku.

Z vyššie uvedených dôvodov preto aj odvolací súd považoval rozhodnutie odporkyne za zákonné a rozsudok krajského súdu ako vecne správny podľa § 219 O.s.p. potvrdil.

Ak by však v budúcnosti došlo k významnej zmene zdravotného stavu navrhovateľa a k jeho zhoršeniu, môže navrhovateľ opätovne požiadať o nové preskúmanie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v zmysle § 71 ods. 10 zákona.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, lebo navrhovateľ v odvolacom konaní nebol úspešný a odporkyni náhrada trov nepatrí zo zákona.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.